Ն° 539 — 1879 ԱՊՐԻԼ 20 ՇՈՒՐԱԲԱԹ — ԻԲԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
Մէջիտիյէ 20 ղրուշան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻԶԻՆ,
Միր սէնէլիկ . . . 140 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 75 »
Իւչ այլըգ . . . 40 »

Վիլայաթա եախօտ Օսմանը եա էֆրէնճ բօսթասը իլէ իրսալ օլունաճաղլար իչիւն,
Միր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 110 »
Իւչ այլըգ . . . 60 »
Բօսթա իւճրէթի տախի տիր։

Պագըր 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻՍ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱՀԻՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐ
Գէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 5 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 2 »

ԻԹԹԱՐ. Պանդա, Շիրքէթ վէ ռումուրու սարբաֆիյէյէ այիա օլան իլանաթլրն գէհէր սրբաբը
2 վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բաղարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիյա տայիր պէնալէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան եվրաղ, իսաէ օլունմայաճագ։

Պագըր 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մութասարը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ Նուամէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ռումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիա քեաֆիֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքեաթիպին տախի անընը նատընա Դէոնաէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 20 ԱՊՐԻԼ

ՀԱԼԸ ՀԱՃԸՐ

Սօն թէլէկրաֆնամէլէր, եալընըզ Շարգի Ռումէլի մէսէլէսինտէն պահս իսթյօրլար. հեր թարֆտան ալընան թէլէկրաֆնամէլէր, պու պապտէ Պէրլին մուահէտէսինէն թէմամը իլէ իճրասը իլթիզամ օլունտուղունու իապէր վերիյօրլար. անճագ միւխթէլիֆիւնֆիհ օլան պաղը մէվատտ հագգընտա տէվլէթլէր պէյնին-տէ, իթթիֆաղ հասըլ օլուպ օլմատըգը. վէ Պէրլին մուահէտէսինին նէ սիւրէթ վէ թէտպիրլէ իճրա օլունապիլէճէյի զիքր օլունմայօր։

Պունունլա պէրապէր կէրէք էվրօբա տէվլէթլէրինճէ, վէ կէրէք Ռուսիաճա պու պապտէ Պէրլին մուահէտէսինէ բիայէթ օլունմասը, մէսէլէնին թէսվիյէսինէ պիր չարէ պուլունաճաղընա տէլալէթ իսթյօր։

Լօրտ Սալիսպուրի, պիր ճէմիյէթտէ իրատ իթտիյի նութգտա, պուրասընը պէեան իթտիյի կիպի, Ռուսիա ռէվէլէթի թարաֆընտան, Թրնօվատա նէյը օլունան պիր պէյաննամէ տախի, Պուլկարլարը Պէրլին մուահէտէսինէ բիայէթ իտիպ, պիր կիւրիւլտիւ չըգարմամայա տավէթ իտիյօր։

Զար հազրէթլէրինին պիր եավերի մախսուսա զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ կէօնտէրմէքտէ օլտուղու նամէնին տախի պու մատէյէ եանի Պէրլին մուահէտէսինէ բիայէթ օլունաճաղընա տայիր պուլունտուղու մէրվի տիր։ Հեր հալտէ պու նամէնինտէ պիր ֆիքրի իթիլաֆքեարանէյէ մէպնի օլտուղունտա շիւպհէ եօք տուր։

* * *

Ահվալը մալիյէնին ըսլահը, տէվլէթին իտէէյի ըսլահաթըն թէմէլի հիւքմիւնտէ օլտուղու հալտէ, ահվալը մալիյէմիզին, կիւնտէն կիւնէ եէնի պիր թագըմ միւշքիլաթա տիւշար օլմագտա պուլունտուղունա դայսըզլըգ նազարբյլա պագամայըզ։

Մալիւմ տիւր քի սայիր ճիհէթճէ օլունաճագ ըսլահաթըն էհալի պէյնինտէ եիւզ քիշիէն պիր քիշիյէ անճագ այտա վէ եա եըլտա պիր քէրրէ մէնֆաաթը տօգունապիլիր. մալիյէ իսէ, ումումուն թէայիւշի իչին ատէթա թէնէֆֆիւս իթտիքլէրի հավա կիպի էլզէմ վէ զարուրի օլտուղունտան, ահվալը մալիյէնին սուրէթը մաթլուպտէ պուլունմասը ումում էհալինին զարուրէթինի վէ գահթ ու զըլանըն զուհուրի իլէ պիր մէմլէքէթին մահվ ու խարապիյէթինի մուճիպ օլապիլիր։

Տէվլէթիմիզին, ահվալը մալիյէսինին էօթէտէն պէրու եօլա կիրէմէմէսինտէն տօլայը, էհալի, գօնսօլիտ վէ սայրբէտէն բէք չօգ միլթէզարուր օլտուգտան սոնրա, սօն սէնէլէրտէ զուհուր խտէն մուհարէպէլէր պէլիյէսինին նէթայիճինտէն օլարագ չըգարըլան գայմէ, խալգը պիւսպիթիւն տիչարը զարուրէթ իթմիշ տիր։

Գայմէնին 400 ղրշ. 100 ղրշ. իթիպարը իլէ օլսուն, տէվլէթ թարաֆընտան միւպահաա օլունուպ գալարըրլմասը, էհալինին իթտիյի զիանըն հիչ օլմազսա տէօրթտէ պիրինի էօտէեճէքտի իսէ տէ, իսթիգրազ միւմքին օլամատըզընտան, պունուն տա չարէսի պուլունամամըշ տըր։

Հեր նէ գատար քի տէվլէթ, գայմէյի եինէ 400 չրշ. 100 ղրշ. իթիպարը իլէ վերկինին պիր խումսու եէրինէ գապուլ իտէյօր իսէ տէ, գալան տէօրթ խումսու սիքքէլի խալիսէ ալմասը լազըմ կէլտիյի հալտէ, էհալիտէ գայմէտէն պաշգա բարա պուլունմասըզընտան, տէվլէթ թահսիլաթտա բէք չօգ միւշքիւլաթ կէօրէճէյի կիպի, էհալի տէ, զարուրէթ վէ միւզայիգայա տիւշար օլմագտա պուլունտուղունա գայսըզըգ նազարբյլա պագամայըզ։

Մալիւմ տիւր քի սայիր ճիհէթճէ օլունաճագ ըսլահաթըն էհալի պէյնինտէ եիւզ քիշիէն պիր քիշիյէ անճագ այտա վէ եա եըլտա պիր քէրրէ մէնֆաաթը տօգունապիլիր. մալիյէ իսէ, ումումուն թէայիւշի իչին ատէթա թէնէֆֆիւս իթտիքլէրի հավա կիպի էլզէմ վէ զարուրի օլտուղունտան, ահվալը մալիյէնին սուրէթը մաթլուպտէ պուլունմասը ումում էհալինին զարուրէթինի վէ գահթ ու զըլանըն զուհուրի իլէ պիր մէմլէքէթին մահվ թէնէզզիւլիւնիւ մուճիպ օլըր։

Իչթէ գայմէնին պու իքի եօլսուզլուղու այնը իլէ պագըր ագչէտէ տախի մէվճուտ տուր. հալ պու քի, գայմէտէն հիչ օլմազսա տէվլէթ, պիր գաչ միլեոն լիրա գազանմըշ օլտուղու հալտէ պագըրտան տէվլէթին տէ գալէ ալընապիլէճէք պիր իսթիֆատէ օլամազ. չիւնքի, տէվլէթ իքի իւչ եիւզ պին լիրալըգտան զիյատէ պագըր քէսէմէտիյի վէ պունուն պիր մըգտարը գըյմէթը սահիհէյէ գարը պուլունտուղու հալտէ, էհալի պունուն միւթէմատիյէն զարար ու զիյանընը կէօրէճէք, վէ էսնաֆ ու ամէլէ եիւզտէն էլի վէ պէքի զիյատէ նիսպէթինտէ միւթէզարրուր օլաճագ տըր։

Պուրալարընը մալիյէ նէզարէթինէ իհթարլէ, պու պագըր նիհեթինտէն վազ կէչմէսինի վէ պագըրըն հիչ օլմազսա լիրատան եիւզտէ օն օն պէշ ֆարգը օլաճագլիճէք պիր հալ վէ տէրճէճտէ պուլունտուրմասընը իհթար իտէրիզ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ս.Ժանա Հալա

Լօնտրա 1 մայիս

Տիւնքի կիւն Մէյսէլդրատա վիրիլէն պիր զիյաֆէթտէ, լօրտ Սալիսպուրի մուհիմ պիր նութգ իրատ իթմիշ տիր։ Նութգը մէզքիւրուն էն մուհիմ ֆիքրալարը չունար տըր. «պիլ ճիւմլէ տէվլէթլէր Պէրլին ահանամէսինին իճրասի ահքեամընա գարար վերմիշլեր տիր։

«Եկէր Պաղը Ալի քէնտի հուգուգը հիւքմանիսինի Ռումէլիի Շարգի ահալիսինէ գապուլ իթտիրմէք իչիւն քեաֆիֆէի մէսաիսինի սարֆ իտէր իսէ, Պէրլին գոնկրէսի Ռումէլիի Շարգիյէ մուխթարիյէթի իտարէ վէրմէքլէ էն կիւզել սուրէթլէ թէսվիյէի մասլահաթ իթմիշ օլուր. էկէր Ռումէլիի Շարգի Պէրլին ահանամէսի ահքեամընա պիր սուրէթը մէշրուէտէ բայէթ իտէր իսէ, սայիր էւրօբա միլլէթլէրինին մազհար օլմասընը սէրպէսթ վէ հուբրիյէթէ նայիլ օլուրլար. էկէր բայէթ վէ գապուլ իթմէզլէր իսէ, թէէսիպ օլունաճագլար տըր։»

Անտէն սոնրա լօրտ Սալիսպուրի զաթը Շահանէնին էֆքեար վէ նիեաթը սահիսի միլլիքեանէլերինի թագտիր վէ սիթայիշ իտէրէք, վիքէյրը ֆիլհամ հազարաթը իլէ Խայրտտին բաշա վէ Գարաթօսօրի բաշա հազրաթընը մէտհ իյէմիշ վէ գէյէր ըսլահաթը լազմէյի մէվգիի իճրայա գօմայա մուվաֆֆագ օլուրլար իսէ, զէվալը, էվրօբա իչին պիր ֆէլաքէթը ավիտէն ատտ օլունան տէվլէթը Ալիյէի խէյաս իթմիշ օլուրլար» տէմիշ տիր։

(Լէվ-ոն Հէրալտ գաղէթասընա մախսուս Թէլէկրաֆնամէ)։

Լօնտրա 1 մայիս

Տիւն ազամ Լօրտ Սալիսպուրի ահվալը հաղրէ թարաֆկիրանընտան պիր ճէմիյէթէ խիթապէն խրատ իյէտիյի նութգտա տէմիշ տիր քի, «Ռումէլիի Շարգի ահալիսի Պէրլին ահանամէսի ահքեամընը պիր սուրէթի խալիսանէտէ գապուլ իտէրէք իսէ, հիւբրիյէթի քեասիլէյէ վէ դավանիյնի հուբրիյէթլէրվէրանէյէ մաղհար օլարագ, զըպթէպախչ օլարագ հալէ գալ օլամագ տըր։

Էկէր Պէրլին ահանամէսինին քէնտիլէրինէ վերմիշ օլտուղու մէնֆաիթի բէտտ իթմէք խսթէրլէր իսէ, տէօքլէճէք գանդարընը վէգալը պօյունլարընտա գալաճագ տըր։»

Պու մուգահասա էնտասընտա լօրտ Սալիսպուրի, զաթը Շահանէնին էվտաֆ վէ մէհասինի սէնիյէյի միճէտտանէ վէ թէրագդի բէրվէրանէլերինի զիքր վէ թատատտ իլէ պէրապէր սատրազամ հազրէթլէրինտէն տախի պահս իյէմիշ տիր։

(Պ-ոն «ոպոհ Հեկն Ռեկիրֆլոր)

Ամթինա 1 մայիս

Ռէ-քեր վէ Ռեդէրտ վէ Թէնէ-էր նամ զըրհըլարլա Ֆը-ֆնկ նամ ամիզ վարօրունտան միւրէքքէպ պիր Ինկիսիզ Ֆիլօսու տիւնքի կիւն Ակլանիքաէն Ֆալէռ լիմանընա վասլ օլմուշ տուր։

Տիւք վէ տիւչէս տը Գօնօկթն ճուտտա իրթէսի կիւնիւ Բատօս ճէզիրէսինտէն Ամինայա կէլէճէքլէրինէ պէքլէնիյօր։

Ալմանեա մաքսահաթկիւզարը Պաուն Բլէսէն միւվասլէթ իթմիշ, վէ սուրէթը մախսուսէտէ գրալը հուզուրունա գապուլ օլունմուշ տուր։

Բէլօքնէզ էյալէթինտէ իճրաի սէյեահաթ իթմէքտէ օլան Մ. Մ. Գումանտուրօս վէ Աւէէրինօս Բաթրաստա սուրէթը ֆէվգէլատէտէ գապուլ օլունմուշլար տըր։ Միւմաիլէյհիմ կէլէճէք հաֆթա Ամինայա ավտէթ իտէճէքլէր տիր։

Խակէնտէրիյէ 1 մայիս

Խակէնտէրիյէ տիմանը իսթինաֆը, Գահիրէ մահքէմէսինին հիւքմիւ պարարը ըհտա իտէրէք, Բօչիտ իսթիդրազընա թէէմինաթ մադամընտա պուլունան էմլաք իւզէրինէ տահալը մաթլուպաթը թէրհինաթընը թատտիզ իթմիշ տիր։

Բէյթէրսպուրկ 1 մայիս

Օրէնպուրկ եանընընտա, 949 խանէ, իքի քիլիսէ վէ պիր ճամի միհթէրէգ օլմուշ տուր։

Բէչթա 1 մայիս

Տիւն սապահ Զէկէտինտէ չէտիա պիր պօրա զուհուր իտէրէք, պէնալերի գէտէլմիշ, վէ թամիր օլունան պիլ ճիւմլէ մահալլէր իլէ էշտա վէ էտվաթը ինչալիյէյի պէրպաթ իթմիշ տիր։

Ամէլէ թէհլիքէտէ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիարպէքիր վալիսի Իզզէթ բաշա, այնչ օն նէֆիր գատար էրմէնի վէ Քիւրտիւ Տէրսաատէթէ կէօնտէրմիշ իսէ տէ, սէպէպլի նէ օլտուղու ադնաշըլամամըշ տըր։

—Պու կիւնտէն իթիպարէն էքմէյի, պագըր ագճէ 90 բարա վէ սիմիտճի էքմէյի իքի ղրուշա ֆիրուխթ օլունաճագ տըր։

—Պուլկարիսթան վալիի մուվագգաթը բրէնս Ցօնտուգօֆ Գօրսագօֆ եագընտա Լիվատիայա կիտիպ Ռուսիա իմբէրաթօրու իլէ կէօրիշճէճէք տիր։ Միւշարիլէյհ ավտէթինտէ Սօֆիյա կէլէրէք, Պուլկարիսթան բրէնսին վերուտինէ ինթիզար վէ իսթիգպալ իտէճէք տիր։

—Ինկիլթերրա սէֆարէթիանէսի հեեէթի, տիւնքի կիւն Թարապիատա վագը սէֆարէթիանէեէ նագլ իթմիշ տիր.

—Միլլէթիմիզտէն Սարուխանեան Յարութիւն նամ զաթ, տիւն ադշամ Գատը քէօյ վարօրունուն գամարասընտա ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Պուլկարիսթան բրէնսիկինէ ինթիխապ օլունան բրէնս տը Պաթենպերկին ֆօթօկրաֆ թասվիրի Պէյօղլունտա Ադտուլլահ պիրատերը ֆօթօկրաֆխանէսինտէ ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։

—Կէլճէճէք բազար ագշամը սաաթ իքիտէ Պէյօղլունտա Թագսիմաէ Գրօսասան թէաթրօսունտա Մատամ Քիլլերին թագըմը Ֆըրանսըզճա օլարագ իճրաի լուպիեաթէ պաշլայաճագ տըր։

—Իչիւնճիւ թիճարէթ մէճլիսի միւլազիմ ազալարընտան Առաքել էֆ. Եաբուճեան թէքիրտաղ թիճարէթի մահքէմէսի ռիյասէթինէ թային պույրուլմուշ տուր։

Էֆենտիյի միւմայիլէյհ, Պաղը Ալինին հուգուգ մէքթէպինտէ գանուն տէրսի ալարագ, իսպրի զէմանտէն պէրու միւլազէմէթ իթմէքտէ իքէն, պու տէֆա իմթիհան իլէ էհլիյէթ ու լիյագաթը թէպէյեին իթմիշ վէ օլ վէճճհ իլէ մէմուրիյէթի իճրա իտիմիշ օլտուղու մէճմուանիյէթլէ խապէր ալընմըշ տըր։

ՄԱՐԻՅԱ ԿԷՕՉԷՅԱՆ

Սակաւօրեայ հիւանդութենէ մը ետքը, այսօր ցերեկուան ժամը 6 1/4 անցած աւանդեց իւր մաքուր հոգին 'ի Ձեռս Արարչին, ընդունելով ամենայն արժանաւորութեամբ Եկեղեցւոյ սուրբ խորհուրդները։

Կէօչէյեան զերդաստանը ցաւ 'ի սիրտ կը հրաւիրէ բոլոր բարեկամները ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան տխուր հանդիսին, որ պիտի տեղի ունենայ վաղը, Ուրբաթ երեկոյեան ժամը 9ին, իւր բնակարանէն փոխադրուելով 'ի Սուրբ Յովհան Ոսկեբերան Եկեղեցին։

Ի Կ. Պոլիս. 19 Ապրիլ 1879
Բերա Մեծ փողոց թիւ 191

ԻՆԿԻԼԻԶ ՂԱԶԷԹԱԼԷՐԻՆՏԷՆ

—

ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Ա.Թինատան ապրիլ 17 թարիխէյլէ Ինկիլիզ ղազէթալարընա չէքիլէն պիր գրթա Ռիւթէր Թելէկրաֆընըն խապէր վերայինէ կէօրէ, Եունան հիւքիւմէթինէ վարիտ օլան մայիւմաթա նազարէն, Թիւրքլէր Եպիրոս (Եանեա վիլայէթի) սահիլինէ վէ պախուսուս Բրէվէզա ճիվարլարընա իսթիհքամ վիրմէքսէ իմիշլէր։ Օսմանլը սէֆայինի հարպիյէսի սահիլսէ տօլայչմադտա իմիշլէր. պու պապտէ պէյան օլունան մագսէտ, Եունան թէարրուզաթընըն էօնիւնիւ ալմագ իսէ տէ, մէզքիւր Օսմանլը ֆիլօսունուն, Ատրիաթիգ տէնիզինտէ պուլունմասը Ա.Ընավութ մուխթարիյէթինի (օթոնոմի) թէէսիս իթմէք իւզրէ, պիր իթալիան վէ Ա.Ընավութ ֆըրդասը Եպիրոսա չըգմադ իսթէտիքտէ, շու հարէքէթի մէն իթմէք մագսէտինէ մէպնի տիր տէնիյօր։

Թայմ. զազէթասընընը Վիէննա մուխպիրի, ապրիլ 18 թարիխիյէ չէքտիյի պիր թէլէկրաֆտա տէյօր քի, տէվլէթի Ալիյէ Եունան մէսէլէսինտէ եէնի պիր միւսաատ իտէրէք, Եանեա վէ Բրէվէզա չէհրլէրի եէրինէ թըրհալա չէհրինի Եունանա թէրք իթմէք նիյէթինտէ իսէ տէ, տէվլէթի Ալիյէ վէ Եունանիսթան պէյնինտէ իթթիֆագ հասըլ օլմասը մէմուլ օլմատըղընտան, Մ. Վատինկթօն գարիպէն էւրօբա տէվլէթլէրինէ միւրաճաաթ իտիւպ, պու մէսէլէ հագգընտա թէվասսիթլէրինի թալէպ իտէճէք տիր։ Թայմ. մուխպիրինին շու մալիւմաթը մուախարէն սահիհ չըգմըշ տըր. չիւնքի կէչէն բազար կիւնիւ կէլէն թէլէկրաֆլար Մ. Վատինկթօնուն Եունան մէսէլէսինէ տայիր էւրօբա գապինէթօլարընա եէվմի մէզքիւրտ պիր նօթա կէօնտերտիյինի խապէր վերմիշլէր իտի։

Եէնէ մուխպիրի մումայիէյհ, Ա.Ընաութ տէբիւթասիօնունուն Ֆրանսըզ հիւքիւմէթինէ վագը օլաճագ իֆատաթը, Եունան մէսէլէսինին սուրէթի թէավիյէսի հագգընտա հիւքիւմէթը միւշարիէյհա իւզերինէ պիւթիւն պիւթիւնէ թէէսիրսիզ օլմայաճաղընը պէեան իտէյօր։

—

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլկարիսթան էմարէթինէ տայիր կիւնիւն էն մուհիմ հավատիսի չիւպհէսիզ բրէնս տը Պաթէնպէրկին ինթիխապը տը, քի պու պապտէ կազէթամըզըն սայիր գըսըմբրընտա մալիւմաթը միւգթազիյէ զաթէն տէրճ օլունմուշ տուր։ Սօն բօսթա իլէ ալտըղըմըզ Ինկիլիզ կազէթալարը, Թըրնօվատան չէքիմիշ պիր գաշ գըթա թէլէկրաֆլարը հավի պուլունույօրլար, քի պունլարտան անլաշըլըրզը վէճհէջ, պու եէնի էմարէթտէ բուհանի վէ ճիմանի հիւքիւմէթլէր միյանընտա չիմտիտէն իսթիլաֆ զուհուր իթմիշ տիր։ Մուգատտէմա եազմըշ օլտուղումուզ վէճհէջ, Պուլկարլարըն մէպուսան գամարասը, ազատան պուլունան Պուլկար բուհպանը թարաֆընտան ումուրու բուհանիյէճէ պաղը նէվ մահտուտիյէթ վէ միւսաատսիզլիյի հավի օլարագ վագը օլան թէքլիֆաթը բէտտ իթմիշ, վէ պու վէճհ իլէ հուրրիյէթբէրվէրանէ էֆքեար իպրազ իթմիշ օլտուղունան, պու տէֆա, գամարանըն բէյնի վէ Պուլկարլարըն էկզարգը պուլունան Անթիմոս սէրբիպգօպսս տախիլ օլարագ, ազատան պուլունան բիսգօպսլար վէ թէքմիլ բուհպան կիւրուհու, արթըգ գամարայա կիթմէմէեէ վէ միւզաքէրաթա միւշարէքէթ իթմէմէյէ գարար վերմիշլէր։ Իշթէ պու սուրէթլէ Պուլկարիսթան բուհպան կիւրուհու, քէնտիլէրին պաղը թէքլիֆլէրինի էմարէթին մէնաֆիի ումումիյէսինտէն եօգարը թութուպ գանունը էսասիյէ վէ սայիր մէսայիլի նաֆիյա սայիր միւզաքէրաթատան չէքիլմիշ օլտուգլարը իշիւն, Պուլկարիսթանտա բուհպան կիւրուհունուն նուֆուզու կիւնտէն կիւնէ ազալմագտա իմիշ։

—

ՕՍՄԱՆԼԸ ՎԻՒՔԷԼԱՍԸ

Կէօրիւնիւր քի Էվրօբալըլարտա էօյէ պիր իթիգատ վար տըր քի, պիր Օսմանլը վիւքէլասը ասլա քէնտի մէմուրիյէթինտէ սապիթ պուլունմազ, վէ Ցէրսաատէթտէ վիւքէլաճա թէպտիլաթ տայիմա միմքին տիր։ Պու իթիգատըն նէ տէրէճէ էսասը օլուպ օլմատըղը ճիհէթինտէն սարֆը նազար իտէրէք, չիմտիլիք անճագ շունու տէրիզ քի, իթիգատը մէզքիւր պիզճէ բէք զիյատէ թէէսիւֆէ չայան տը, չիւնքի տէվլէթին մուամէլաթընա Էվրօբա թարաֆընտան պիր նէվ էմնիյէթսիզլիք իմա իսէր քի, պախուսուս իշլէրին շու նազիք վագթընտա, էնվայի մէհազիրի մուճիպ օլապիլիր։

Իշթէ պու վէճհէյէ, վիւքէլամըզ պսէրատտա հէր կիւն մէհամմը ումուրը տէվլէթ իլէ մէշղուլ պուլունտուղու հալտէ, Էվրօբա զազէթալարը տայիմա Օսմանլը վիւքէլա պուհրանը հիքեայէլէրի իլէ տօլու տուրլար. կէչէնտէ պիզ, Ինկիլիզ զազէթալարը վիւքէլայի ֆիլամ հագգընտա պաղը զարիպ հավատիսլէր նէշր իտիյօրլար տէյէրէք, պու խուսուսու զըմնէն ազնաթմըշ իտիք։ Էվրօբա զազէթալարը, Օսմանլը վիւքէլասը միյանընտա կիւյա իսթիլաֆը էֆքեար մէվճուտ օլտուղունու պիլտիրէրէք, ազ չօգ էհէմմիյէթլի հէր պի, մէսէլէտ պիրէր վիւքէլա պուհրանը խապէր վերիրլէր, վիւքէլա պուհրանը Եունան մէսէլէսինտէ, վիւքէլա պուհրանը Նօվի Պազար մէսէլէսինտէ, վիւքէլա պուհրանը Էրմէնի Գաթօլիք մէսէլէսինտէ, վէ զայրիհիւմ վէ զայրիհիւմ.

Հավատիսսիզ գալմըշ շարլաթան մուխպիրլէրին պիր իշ կէօրմիւշ օլմագ իշին, Ցէրսաատէթտէն Էվրօբա զազէթալարընա կէօնտէրտիքլէրի պու նէվ խապէրլէրէ պիզ Ցէրսաատէթտէ պուլունտուղումուզ հալտէ, շիւպհէսիզ ասլա էհէմմիյէթ վերմէզ իսէք տէ, թէքրար տէրիզ քի, պու նէվ հավատիսաթէն Էվրօբաան ինթիշարը հագգըմըզտա ասլա խայբրլը օլմազ։

—

ՄԸՍԸՐ

Պապը Ալի, քէսպի էհէմմիյէթ իթմէքտէ պուլունան Մըսըր իշլէրինէ տայիր մալիւմաթ վէ միւթալաաթ տէրճ իթմէքլիյի կէչէն կիւն ումումի Ցէրսաատէթ զազէթալարընա մէն իթմիշ օլտուղունտան, սօն բօսթա իլէ ալտըղըմըզ Ինկիլիզ զազէթալարընտան, Մըսըր մէսէլէսինէ տայիր պիր շէյ եազմագտան սարֆը նազար դըլընմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷՐՄԷՆԻ ԳԱԹՕԼԻՔ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Թայմ. կազէթասը ապրիլ 21 թարիխի նիւսխէսինտէ, Ցէրսաատէթ մուխպիրինտէն ալմըշ օլտուղու աթիտէքի թէլէկրաֆը տէրճ իտիյօր.

«Ցէրսաատէթ 20 ապրիլ «Անթիհասունիսթէլը տուէլի մուազզամ սիւֆէրասընա պիր մէմօրանտամ թադտիմ իթտիլէր, քի պունտա, մէսէլէյի մալիւմէյէ տայիր քէնտի էֆքեարլարընը պէեան իթմէքտէ, վէ Բաբանընուֆզուզունու Շարդ Խրիսթիյանլարը միյանընտա թէվսի իթմէք իւզրէ Ֆրանսըզ սիրբօմասիասընընը վագը օլան իդտամաթընա գարշը բրօթէսթօ իտէրէք, պու չէյի, Պէրլին ահանամէսինտէ տէրմիյան գըլընան սէրպէսթիի մէզհէպ մէպատիսինէ մուղայիր ատտ իթմէքտէ տիրլեր.»

Իշթէ մէզքիւր մէմօրանտումուն սուրէթի տիւնքի Լէոն Հէրլոպ կէօրիւլմիւշ օլմաղլա, պէր վէճհի աթի թէրճէմէ օլունմուշ տուր։

ԷՐՄԷՆԻ-ԳԱԹՕԼԻՔ ԲՐՕԹԷՍԹՕՍՈՒ

Էսալէթլու էֆէնտիմ,

Ցէրսաատէթ Էրմէնի Գաթօլիք ճէօմաաթը, աթիտէքի արիզէյի, զաթը Էսալէթբէնահիլէրինէ վէ Հաշմէթլու . . . հաղրէթլէրինին հիւքիւմէթի նազարը տիգգաթընա արզ իթմէքլէ միւֆթէխիր տիր։

Էլի սէնէ մուգատտէմ, եանի 1830 սէնէսինտէ, Էրմէնի Գաթօլիք ճէօմաաթը Էրմէնի լուսաւորչական Բաթրիգհանէսինին տայիրէի սէլահիյէթինտէն այրըլարագ, այրըճա պիր ճէօմաաթ թէշքիլ իթմիշ վէ քէնտի ատաթ ու ուսուլու շարգիյէսինի, վէ լիսանընը, վէ միլլիյէթինի վէ սէլահիյէթը բուհանիեէսինին իսթիգլալիյէթինի վի Ռում վէ Լուսաւորչական Էրմէնի բաթրիքլերի միսիլլիւ, Բաբանընն հիշ պիր միւտախէլէսի օլմագսըզընն, քէնտի բաթրիք վէ բիսգօպսլարընընն ինթիխապլյա մէքեաթիպ վէ էպնիյէի ըուհանիյէսինին իտարէ վէ նէզարէթինէ օլան հուգուգունու, պիլա նագգ մուհաֆաղա իթմիշ տիր։ Իշթէ պու խուսուսաթէ միւպթէնի օլարագ ճէօմաաթը մէրգումէ, հիճրէթին 1246 սէնէսի 21 ըէճէպ թարիխիյէ խուսուսի սուրէթտէ սուտուր իտէն պիր իրատէ ահքեամընճա, Հիւքիւմէթը Սէնիյէի Օսմանիյէ թարաֆընտան թաստիգ օլունուպ, թէէսիս օլունմուշ վէ 1867 յուլիս 12յէ գատար իտարէ իտիլմիշ տիր, նէ վագըթ քի, զաթէն Ռօմա Քիւրսիսինին մէնաֆիինէ ֆէտաքեար օլուպ, օնուն միւթի պիր ալէթի պուլունան Հասուն էֆ. ատաթը մէվճուտէյէ թէվֆիգան, միլլէթ թարաֆընտան ինթիխապ օլունմագսըզընն Ռօմայա կիթտի։

Օրատա Ռէվէրէնտ կոնդակընը դապուլ իտէրէք, միլլէթինին վէ քիլիսէսինին վէ էհալիսին մէնաֆիինի էհվէնճէ բայմալ իտուպ, մէզքիւր կոնդակը իճրա իթմէկէ եէմին էյլէտի. վիւճտանընտան ասլա սըզըլմայարագ, մէնաֆիի մէզքիւրէյի բաբանընն վէ Ռօմա քիւրսիսինին մէրամ ու քէյֆինէ ֆիտա իթտի, ազայտի տինիյէ վէ Բաբա բիւճհանիյէթի պէհանէսի ալթընտա, Ղարպ Քիլիսէսինին բաթրիգ ատտ էյլէտիկի Բաբանընն բաթրիգլիք սէլահիյէթինի, Շարդ Գաթօլիք Քիլիսէսի իչին գապուլ էյլէտի։ Պէօյլէ պիր թէօհմէթլի թագսիրաթա միւքեաֆաթ օլարագ, բաթրիգ իունվանընը ալտը, վէ ատաթը մէվճուտէմիշին խարիճինտէ օլան հէր նիզամսըզ մէմուրիյէթլերի հայիզ օլտու։ Պէօյլէ պիր եէնի ուսուլ Շարք քիլիսէսինին բուհընա, գավանիյինէ վէ բաթրիգլիք սէլահիյէթինէ, ճէօմաաթլարընը գահտէի թէչքիլաթընա, Շարգտա հիւքիւմանը բուհանիյէ վէ ճիմանիյինին թապի պուլունտուղու գավախտի ումումիյէսինէ, վէ հաթթա Հիւքիւմէթը Սէնիյէի Օսմանիյէնին հուգուգու հիւքիւմրանիսինէ մուղայիր տիր, զիրա հիւքիւմէթը միւշարէէյհա էօթէտէն պէրու հուրրիյէթը տինիյէ գահտէսինէ բիայէթ իտուպ իճրա իտէրէք, մէմալիքին միւխթէլիֆ քիլիսէլէրինին տայմա միւսավաթ վէ հուրրիյէթինի կէօզէթմիշ, հէր զէման մէզքիւր միւտախէլէի էճնէպիյէ ալէյհինտէ միւտաֆէա իթմիշ, վէ օնլարընն ինթիխապ վէ իտահէի տախիլիյէ հուգուգլարընը վէ խուսուսիյէ քէնտի թարաֆընտան թային վէ թասսիգ իտիլէն բաթրիգլէրին հուգուգունու մէթէմամիյէն հըմայէ էյլէմիշ տիր։ Իշթէ պէօյլէ պիր եէնի ուսուլ, ճէօմաաթը մէզքիւրէնին վիճուտինէ պիլէ թէհտիտ իթմէքտէ իտի։ Ֆիլհագիգա հիչ էմալը կէօրիւլմէմիշ տիր քի, միլլէթ թարաֆընտան ինթիխապ վուգու պուլմագսըզընն, Հիւքիւմէթը Սէնիյէ բաթրիք թաեին իթսին, վէ էվվէլճէ ճէօմաաթ թարաֆընտան ինթիխապ օլունմագսըզընն, բաթրիք իունվանընը վէ սըֆաթընը, հէր քիմէ օլուր իսէ օլսուն, վիրմէկէ ասլա գալգըշմըշ օլսուն։

Ռէվէրէնտ կոնդակընտա աթիտէքի հիւքիւմէրը տախի վար տըր քի, պունլար տա պալատէ զիքր օլունան գավայիտ վէ իմթիյազաթը նազգ ու բայմալ իտուլեր, վէ խուսուսիյէ չիմտիքի գելու գալերի վէ նիֆագէրի մուճիպ օլմուշլար տըր.

1. Բաբա, էհալի իլէ բուհանիլերի, էսկիտէն պէրու մալիք օլտուգլարը պիր հուգուգտան, եանի քէնտի բաթրիք վէ բիսգօպսլարընը ինթիխապ իթմէք հուգուգունտան մահրում գըլմագ իսթէյօր.

2. Բաթրիք ինթիխապընը բիսգօպսլարա վերմէք իսթէյօր վէ բիսգօպսլարընն ինթիխապ ու թասսիգ ինի տէ քէնտիսինէ սագլայօր։

3. Քէզալիք բաթրիքի թային վէ թասսիգ իթմէք, վէ օնա բաթրիքլիք սէլահիյէթինի վերմէք հագգընը տա քէնտիսինէ սագլայօր։

4. Քիլիսէ, մանասթըր, մէքթէպ, խասթախանէ վէ սայիրէ կիպի քեաֆֆէի թէէսիսաթը բուհանիյէյէ քէնտիսի էմր իթմէք իսթէյօր վէ պու թէէսիսաթը իսթիմալ վէ թէլէզզիւզ իթմէք իմթիյազընը տա, եալընըզ իհսան օլարագ, բաթրիյէ իթա իտիյօր։

5. Բաթրիյին էօթէտէն պէրու թանըմըշ օլան պիլճիւմէ իմթիյազաթ վէ հուգուգունու, վէ բիսգօպսլարը թասսիգ իթմէք իգթիտար ու գուվվէթինի ալըյօր, սէլահէյէթինի թահտիտ իտիյօր։ Ալէնի եէմինլերէ պաղլայօր, վէ եէրինէ Ղարպ բաթրիքլիյինին սէլահիյէթինի կէչիրմէք իչին, Շարդտաքի բաթրիք քիրսինի վէ բաթրիքլիքլերինի հագգիգաթը հալտէ մահվ իտիյօր։

6. Շիմտիյէ գատար Շարգ քիլիսէսինտէ մէրի իւլ իճրա օլան խայլի ատաթ վէ գավանիյնի միւհիմմէյի իլղա իտիպ, եէրինէ Լաթին քիլիսէսինէ մախսուս օլան գավանիյնի վաղ իյլէյօր։ Պու սուրէթլէ, Գաթօլիքլիք պէհանէսիյլէ, Շարգըն ադվամը խրիսթիյանիյէսինէ Լաթինլիգ վէ Է-ԼԷՐՈՅԱ+ գապուլ իթտիրմէք իսթէյօր։

Պէօյլէ պիր կոնդակ էվրօբատա իլան օլունմուշ օլսա իտի, պու գատար նէթայիճի մուզիրրէսի կէօրիւնմէզ իտի, զիրա օրատա պէօյլէ մատտէլէրտէ հիւքիւմէթին նէզարէթի, վէ մէզահիպի իտարէ իտէն միւքիյէ գանունլարը, մէզքիւր կոնդակըն թէսիրին մահվ իթմէյէ քիֆայէթ իտէր։ Պունտան մատտա, Էվրօբատա հիւքիւմէթը ճիսման յէտէն հիւքիւմէթը բուհանիյէ այրը օլմասը գահտէսի տախի, հիւքիւմէթը բուհանիյէնին, հիւքիւմէթը ճիսմանիյէ ալէյհինտէ վուգու պուլան թէարրուզաթընը մէն իյլէր։ Շարգտա խրիսթիյան ճէօմաաթլարը վէ բաթրիգլերի, այնի պիր սէլահիյէթ տարրէսինտէ օլարագ վէ պու տա քէնտիլէրինին մուհաֆաղասը իչին պուլունարագ, հէմ վէզայիֆի բուհանիյէ վէ հէմ տէ ճիսմանիյէ իլէ միւքէլլէֆ տիրլեր, (վէզայիֆի ճիսմանիյէ տէնիլէն, նուֆուս տէֆթէրլերի թահրիրնտէն, հիւքիւմէթը ատլիյէ լճրասընտան վէ պաղը խուսուսաթտա շէհատէթլերինին թասսիքինտէն իպարէթ տիր)։ Ումումիյէթի, մուխթարիյէթը բուհանիյէլերինի մէյտանա չըգարան վէզայիֆի մէզքիւրէ, պիրպիրինէ չէգիւլմէեէճէք սուրէթտէ պաղը տը, վէ նէ գահտէթէն վէ նէ տախի ամէլիյաթճա տըրա պիրպիրինտէն այրըլմագլար։ Էկէր պու ճէօմաաթլար, մէզհէպ վէ Գաթօլիքլիք պէհանէսիյլէ, պու հուգուգ վէ վէզայիֆի բուհանի հիւքիւմէթլերէ վէ նուֆուզլարա թէրք իթսէլեր, էկէր հուգուգ վէ վէզայիֆի մէզքիւրէյի, հիւքիւմաթը բուհանիյէի մերգումէնին միշավիր վէ մինիսթրօլարը օլան Բաբա իլէ ճիզվիթլերէ վերսելեր, քէնտի վիճուտ ու մահիեէթլերի պիլէ բահնէտար օլուր, վէ պու սուրէթլէ Շարգտաքի ճէօմաաթլարրա քիլիսէլեր մահվ օլուր կիտէր։

Հասուն էֆ. բաթրիքլիյէ օլան հուգուգունա էսաս իթթիխազ իյլէտիյի պու կոնդակի ճէօմաաթան կիզլի լթուլմասը սայէսինտէ, քէզալիք հէր տիւրլիմանօվրալար վէ խուսուսիյլէ իսմինի վերմէմիզ պէյհիւտէ օլան պիր Ցէվլէթ սէֆարէթխանէսինին նուֆուզու սայէսինտէ, էվվելքի իրատէլերին մուղայիրի օլարագ, 1867 սէնէսինտէ, Պապը Ալիտէն քէնտի բաթրիքլիք իրատէսինի ալմաղա մուվաֆֆագ օլտու։ Ճէօմաաթը մէզքիւրէնին էֆքեարը սէլիմէ ասհապընան իպարէթ օլան էքսէրիյէթի, չէտիտէն իշպու թասալլութ ալէյհինտէ բրօթէսթօ իթտի։ Մէսէլէ կիթտիքճէ աղըրլաշտը. հէման օ սըրատա քիլիսէլերտէ գարըշըգլըգլար, գավկալար վէ պին տիւրլիւ ույզունսուզլուգլար զուհուր իթտի, խանէլերտէ մուհապպէթ զայպ օլտու, գան պիլէ ագտը։ Պապը Ալի իթեան օլունան միւտտէալէրի թէտգիգ իթմէեի վազիֆէ ատտ էյլէ-

տի։ Ուզուն միւլաքէրէլեր ճէ-րէեան իթտի, թահրիրէն վէ չի-ֆաէն միւքեալէմէլեր վագը օլ-տու։ Թարաֆէյնտէն իյզահաթլար թաաթթի օլունտու վէ մէսէլէ իյզահ իտիլտի։ Տավա թէմամը,յ-լա թէտգիգ օլունտու, վէ խ-սպաթ իտիլտի քի, պու նիֆագ սէպէպլէրինէ, ագայիտի տինիյէ վէ գաթօլիք մէզհէպի վէ հուրրիյէ-թը վիճտան իլէ հիչ պիր մինասի-պէթի եօգ տուր. լաքին պու մուգատտէս քէլիմէլերի պաղը զէվաթ պէհանէ թութմագտա ի-տի, վէ հաթթա Հասունխթէր պիլէ, Ռէվէ-ռէ-ռէ կոնդակընը նէչրինտէն էվվէլ պուլունտուգլա-ը կիպի, Պապը Ալի թարաֆը-նտան թային վէ թաստիգ օլուն-մուշ օլան պիր բաթրիյին տայի-ըէի սէլահիյէթինէ տափիլ օլ-ուգլարընտա հիչ պիր պէիս եօգ տուր, վէ այնի լիսանտէ, այնի այինտէ, այնի տինտէ օլոսպ, այնի իսմի թաշրեան պիր էհա-լինին, էսասսըզ պիր թէանիւա-տէն տօլայը, վէ հէմ տէվլէթ, հէմ ճէօմաաթը մէնաֆիինէ մու-զիր օլան եաղնըզ վէ իֆթիրալը պէհանէլերը, իքիյէ թագսիմ օ-լունմասընա հիչ պիր հաճէթ, հիչ պիր էմմալ վէ հիչ պիր միւնասէ-պէթ եօգ տուր։ Պինաէն ալէյհ հիւքիւմէթը սէնիյէ իմթիյազա-թը աթիգանըն պագասը լէհինտէ բէյ վերմէքտէ հիչ թէրէտտիւտ իթմէտի վէ Ռէվէ-ռէ-ռէ թէմամը,յ-լա բէտտ օլունտու, նասըլ քի Էվրօբանըն գաթօլիք միլլէթլերի վէ հիւքիւմէթլերի, հէր նէ գա-տար Բաբանըն բաթրիքլիք սէլա-հիյէթի տայիրէսինտէ իսէլէր տէ, հագգըյլա, պիր թագըմ ընդ-հանրականլար վէ հաթթա Ութլա-դ-ռ կոնդա ընը տա բէտտ իթմիշ-լէր տիր, վէ հիւքիւմէթի մաթ-պուալերի թարաֆընտան պու պապատ վերիլէն գարարլար քէնտի գաթօլիքլիքլերինէ վէ մէզհէպճէ բէյտտա իթմիշ օլտուգլարը գա-նաաթը գալպիյէ վէ վիճտանլերի-նէ տօգունմամը,շ տը։ Պու սու-բէթլէ, էրմէնի գաթօլիք ճէօմա-աթընը հուգուգ վէ միւթալէ-պաթը պէ թէքրար հիւքիւ-մէթը սէնիյէ թարաֆընտան թաս-տիգ վէ թէքիտ օլունմուշ օլոյոր իտիր։

Հասուն էֆէնտի զասպ իթտի-կի բաթրիքլիք քիւրսիսիսինտէն ազլ օլունտու։ Պունտան մատա, ասայիշի ումումիյի իխլալ իթմէք վէ մէմալիքին դավանիյի մէվ-ճուտէսի ալէյհինտէ պուլունմագ թէօհմէթիյլէ, մէմալիքի Օսմանի-յէտտէն թէպիտ իտիլտի։ Օ զէ-ման էրմէնի գաթօլիքի ճէօմաա-թը, նիզամը հալինտէ իպգա օ-լունուպ, հուգուգունը տափի էլտէ իտէրէք, քէմալը հուրրի-յէթլէ բաթրիքինի ինթիխապ իթ-մէք սէլահիյէթինէ նայիլ օլտու, վէ գուրա աթըպ էքսէրիյէթը ա-զիմ իլէ ինթիխապ իթտի, վէ Պապը Ալի տափի 1872 սէնէսի մայիս իպթիտասը թարիխլի ֆեր-մանը,յլա թաստիգ իյէտի։

Ամալէթ, մէմլէքէթին գավա-նիյինէ վէ քիլիսէնին նիզամաթը-նա, ճէօմաաթըմզը ուսուլը թէրքիպինէ, վէ Ռումի վէ Լուսա-ւորչական էրմէնի բաթրիքլիքլէ-րինին իմթիյազաթը էսասիյէսինի էվվէլճէ մուհաֆազա իտէն գահ-տէյ մուվաֆիզ օլան հիւքիւմէ-թին պու հարէքէթի, մէմալիքին պիլ ճիւմլէ խրիսթիյան վէ զայրի խրիսթիյան ադվամը իւզէրինէ սէ-լամէթպախշ պիր թէսիր բէյտտա իթտի։ Ցայմա հիւքիւմէթը սէնիյէ թարաֆընտան թանըլմըշվէ բաթ-րիքլէրի, էրմէնի գաթօլիկի բաթ-րիքխանէմիզին սայէսինտէ վէ վէ-սաթաթը,յլա թային օլունմուշ օ-լան տիկէր գաթօլիք ճէօմաաթ-լար, մէսէլա Մարօնիլէր, Մէլ-քիթլէր, Սիւրեանիլէր վէ Քիլտա-նիլեր, հէր նօգթատա պիզիմ էֆքէար ու միւտտէամըզը իլթի-զամ իտուպ, Ռէվէ-ռէ-ռէ-ռ ըէտտ իթմիշլէր վէ Ղարպ Քիլիսէսինին թաարրուզաթը վագբասը ալէյ-հինտէ, սէլահիյէթլերինի վէ Քի-լիսէլերինին իսթիգլալը աթիգինի միւտաֆէա էյլէմիշլեր տիր։

Լաքին նէ չարէ քի, Հասուն էֆէնտիյէ համիլիք իտէն, վէ գա-թօլիքլիք իլէ մէզհէպ վէ հուր-րիյէթի վիճտանը ալտատրճը բէրտէսինին ալթընտա, թասավ-վուր իթտիքլերի մագսէտ տայ-մա վասըլ օլմագ իսթէյէն, վէ, եաղնըզ պիր հիսապա, Շարգըն ագվամը իրիսթիյանիյէսինի Լա-թին եաբարագ, նուֆուզլարընը տայիրէսինի թէվսի իտէպիլմէք զանընտա պուլունան Ցէվլէթ վէ եախօտ Ցէվլէթը միւշարիլէյ-հանը սէֆիրլերի, միւշքիլաթ խյգա իթմէքտէն, խուսուսմէթլերի դըզըշարըմագտան վէ եա տօղ-ըուտան տօղրույա վէ եախօտ պիլ վասէթա միւտահէլէ իթմէքտէն ասլա ֆարիզ օլմամըշլար տը։

Թէէսիսաթը բուհանիյէ մէսէ-լէսի մէյտանա չըգարըլար, վէ Ռում, Լուսաւորչական էրմէնի վէ էրմէնի Գաթօլիք վէ Հասունիսթ աղալէրտէն միւրէքքէպ միւխթէ-լիֆ պիր դօմիսիօնա հէվալէ օ-լունարագ, արիզ ու ամիգ թէտ-գիգ օլունտուգտան սօղրա, հալլ ու թէսվիյէ իտիլտի, վէ 1874 սէ-նէսի 12 մարտ թարիխիյլէ սուտուր իտիպ, գարարը մէզքիւրը թաս-տիգ իտէն պիր իրատէի շահանէ պէյան իթտի քի, մէզքիւր թէէ-սիսաթը բուհանիյէ, մէնսուպ օլ-տուղու բաթրիգլիք տափրէի սէ-լահիյէթինտէն չըգամատըզընտան, երինէ մէզքիւր բաթրիգլիյէ թէս-լիմ օլունմալը տը։ Հիւքիւմէթ պու գարարը մէվգիի իճրայէ գոյմագ իւզրէ իքէն, այնի թէ-սիր ու նուֆուզլար օնուն իճրաա-թընը մէն իթմէք աղմինտէ պու-լունտուլար, հէր թարաֆտա միշ-քիւլաթ չըգարտըլար, հաթթա թէէհտիտլէր վէ վասլէր պիլէ իթ-մէեէ գատար իլերի վարտըլար։

Մուհարէպէի ախիրէտէն նէչէթ իտէն միւշքիւլաթտան խսթիֆա-տէ իտիլերէք, բաթրիգլիյիմիզ հուգունունուն թէմամը,յլա վէ միւբէմմէլէն իճրասընա վէ հուր-րիյէթի մուամէլէսինէ մանիա ի-բաս իթմէք իչին, հէր տիւրլիւ վասէթա թէճրիւպէ օլունտու։ Կէչէնտէ Ռէվէ-ռէ-ռէ ահքամընա թէվֆիգան թային օլունան սիւր-եանի գաթօլիքլերինին եէնի բաթ-րիքի, հէր գանուն ու նիզամին մուղայիրի օլարագ, Պապը Ալիյէ թաստիգ իթտիրիլտի քի պու թաստիգ, բաթրիգխանէմիզին բրօթէսթօլարը իւզէրինէ, ի-քի սէնէ մուալլագտա իտի։ Եա-գուպի Սիւրեանիլէրին Մուսուլ-տաքի իքի քիլիսէ ճէպրէն վա-ակիանըն միւնթէխէպինէ վերտի-րիլտի։ Հասուն էֆ.էէ աչրգտան աչըղա համիլիք վէ միւզիրլիք (ջատագով) իտէնլէր, էֆ.ի միւ-շարիլէյհին, ասայիշի ումումիյի իխլալ իտիճի մագամընտա հիւ-քիւմէթը սէնիյէ թարաֆընտան նէֆի վէ թէպիա օլունուգտան սօղրա, խօտ պէ խօտ վէ պիլա մէզունիյէթ բայիթախթա կիրտի-յի զէման, թէտիպ վէ միւճաղաթ օլունմայաճաղընը քէնտիսինէ թէ-մին իթտիլէր։

Զօղ կէչմէտի, Մուսուլ Քիլ-տանի գաթօլիքլէրինին բաթրիքի վէֆաթը վէսիլէ իթթիխաղ օլու-նարագ, նիզամ վէ ատաթը ա-թիգայա թէվֆիգան, քէնտի միլ-լէթի թարաֆընտան ինթիխապ ի-տիլուպ պիզիմ բաթրիգհանէ ճա-նիպինտէն արզ իտիլէճէք իքէն, Բօմա հիւքիւմէթը բուհանիյէսի վէ Բաբա թարաֆընտան ինթի-խապ վէ թաստիգ օլունան զա-թա պէրաթ վերմէկէ Պապը Ալի մէճպուր իտիլտի։ Պու թէսիր վէ նուֆուզ սայէսինտէ, Քիլտանի-լերին վէ բաթրիքհանէմիզին միւ-թալէպաթը չիֆահիյէսի, պինլեր-ճէ արզուհալլար, թէլէկրաֆլար, ուումի ինհալար վէ բրօթէսթօ-նամէլեր հիւքիւմիզ վէ սէմերէ-սիզ գալըբլար։ Հէր նէվ մանիա չըգարմագ, պուրատա վէ թաշ-բալարտա մէզհէպատչըրըմըզ հագգընտա թաատտիյաթ իճրա իթմէք, քիլիսէլերիմիզի ճէպրէն պիզտէն ալըպ Հասուն էֆէնին Ա-ռաջնորդարընա վերմէք, Բաբա-նըն կէօյնիւնէ վէ էմրերինէ իթաաթա պիզի իճպար իթմէք, վէ նիհայէթ պիզիմ բաթրիք-լիսիմիզի մահվ ու խարապ իյ-լէմէք իչիւն հիչ պիր զուլմ, թա-ագիպ վէ ճէպրատէն կերի տու-ըուլմատը։ Էլ հասըլ, պիրտէն պիրէ վէ պիր կիճէ իչինտէ, բաթ-րիյիմիզե իսթիֆասընը վերտիրմէ-յէ, ճէօմաաթին մաչիմաթը օլ-մագսըզըն եաբըմ սաաթ իչինտէ բասաբօրթլարընը չըգարթմաղա, վէ միւթալէպաթ վէ հուգու-գունըն սէմերէսիզ գալմըշ օլ-տուղունտան տօղայը չօգտան պէ-րու մէյուս օլմուշ օլան, վէ սարֆ իխտիկի օնճա իգտա-մաթը զայրը միւսիրրէտէն տօ-ղայը մատաէթէն վէ մանէն հէլաք օլմուշ պուլունան միւշարիլէյհ-ը ըուհպանը Բօմայա կէօնտէրմէյէ, Սալահ պիլիր նէ վասէթալարը, մուվաֆֆագիյէթ հուսուլէ կէ-թիրիլտի։ Պու սուբէթլէ եվվէլճէ հազըրլանան պիր բլանըն իճրա-սընը թէմին իթմէք վէ Հասուն էֆ.էէ եօղ աչմագ իսթէնիլիյօր ի-տի, քի էֆ.ի միւշարիլէյհ, –պիլ-մէյիզ նէ հագգա մէպնի,– ճէօ-մաաթըն նէ ինթիխապ վէ նէ տա-խի ըիզասը օլմագսըզը, վերա-սէթ կիպի, բաթրիքլիկի զապթ իտէպիլէն։

Ֆիլհագիգա, ագլա, ատալէ-թէ վէ հէր թաաավվուր օլունա-պիլիր հուգուգա պու տերէճէ մուխալիֆ օլան պիր թէչէպիստէ Հասուն էֆ. մուվաֆֆագ օլ-տու։ Զայրէթլէրիմիզ սէմերէսիզ գալը, կերէք Սատրազամ, կէ-րէք ատլիյէ նազըրընա վէ հաթ-թա խաքիբայի հազրէթը Շեհրի-յարիլերինէ արզ ու թագտիմ յ-լէտիյիմիզ միւթեատիա արզու-հալլար իսթիմա օլունմատը։ Իշ-թէ զիքր իթտիյիմիզ միւտահէլէ տիր քի, պիլ ճիւմլէ շիքեատա-թըմըզը հիչէ չըգարըյօր, օ միւտա խէլէ տիր քի Պապը Ալի թարա-ֆընտան թաստիգ օլունան պիլ ճիւմլէ հուգուգումուզուն իճրա-սը իչին զանթը հազրէթի Շահա-նէլերի թարաֆընտան սուտուր իտէն էվամիրի պիլէ հիչ իթտի-էն մատատա, պէրաթլա բաթրիք-լիք մէմուրիյէթինին եէնիտէն Հա-սուն էֆիյէ վերիլմէսի իչին մու-ավէնէթ իթտի, վէ Հասուն էֆ. պիզզաթ քէնտիսի վէ իլթիզամ իթտիյի մէսէք վէ գատտէսի ա-ղենէն մահքիմիյէթ ալթընտա ի-քէն, վէ քէնտի իսմ ու տավասը, մէմալիքին խրիսթիյան ճէօմաաթ-լարը պէյնինտէ պիր խուսուսմէթ վէ հիտտէթ հըսսը հասըլ իթ-մէքտէ իքէն, հիչ պիր մուհաք-մէ վէ սայիրէ վուգուա կէլմէք-սիզին բաթրիքլիյէ թային օլուն-տու։ Իշթէ պունտան նաչի, ճէօ-մաաթ ռէնիսէն իխթիլալաթը տախիլիյէ տիւշար օլտու, զա-լիմանէ պիր պէյնտուրաղա թա-գըլըը վէ անգարիպ վուգու պու-լաճագ վէ էանիւ ալընամայաճագ պիր խարապիյէթէ մահքիմ ի-տիլտի։

Իշթէ, սէֆիր հազրէթլերի, իշլերին սահիհ ֆագաթ միւթէէ-սիֆ հալը պու բատտէտ պուլու-նույօր. պուվէճճէլէ պիր հիւքիւմէթ քէմալը սէրպէսթի իլէ վէ միւա-տէթը մէտիտ թէտգըգաթը լա-ղըմէյի պիլ իճրա, իթթիխաղ իթ-միշ օլտուղու դարարլարը կերի ալմաղա, վէ քէնտի թէպասը լէհինտէ օլարագ ասըլարտան պէ-րի վերիլմիշ օլան քէֆալէթլերի ֆէսխ իթմէքլիյէ մէճպուր իտի-լիյօր. պու հիւքիւմէթ տէյիլ եաղընըզ քէնտի հուգուգունու, մէնաֆիինի վէ հայսիյէթինի թէրք իտէրէք, պու սուբէթլէ մանէն քէնտի նէֆսինէ սուի գաստ իճ-ըասընա մէճպուր իտիլիյօր, իլլա հուգուգ վէ մէնաֆի վէ հայսիյէ-թի մեզքիւրէ ալէյհինտէ պու-լունմագլըզը, քէնտիսինին սա-տըգ վէ միւթի թէպասընա ի-սան դըլընմըշ հուգուգ վէ իմ-թիյազաթը կերի ալմագլըզը, վէ մէնաֆիի, հէման քէնտի մէնա-ֆիինէ բէք սըգը պաղլանմըշ օ-լան միլլէթլերին տիւշար իտիլտի-յի զարարլար տերէճէսինտէ, քէն-տի քէնտիսինի տէ զայիֆլէթմէ-յէ մէճպուր գըլընըյօր։ Պու-թիւն շու խարապաթ վէ պէտ-պախթլըգլար իչիւն պուրատա, եանի հէման տէվլէթին բայիթախ-թընտա վէ սիպին կէօզիւնիւզիւն էօնիւնտէ, ալէնէն թէչէքքիւր տուալարը օգունույօր, վէ Բաբա պու պէտապախթլըգլարը ֆայիլ, միւրէվվիճ վէ ալէթի պուլունմուշ օլան զաթա պա թէլէկրաֆ ըզհա-ը թէչէքքիւր վէ խօշնուտի ի-տէյօր վէ նէշանլար կէօնտէրիյօր։

Ֆագաթ պիզ ինանմագ իսթէ-մէզ իտիք քի, հուրրիյէթէրէվէ-բանէ էֆքէարընը վէ թէրագդը-նը համիսի, վէ ճէհալէթ վէ թէասսիպիւն տիւշմէնի օլմագ-ըզգա էօյինէն Ֆրանսա ճիւմհու-ըու, ճիզվիթլիյին վէ իւլթրա-մոնթէնլիյին թէճավուզաթընը քէնտի նէզտինտէ, եանի Ֆրան-սատա, շէտտէն ըէտտ իթթիյի հալտէ, Շարգտա պունուն քեա-միլէն զըտտը օլան պիր բօլիթի-գայա սիւլիւք իթմէքլիյի տէ-ըիհտէ իթթսին։ Իմտի, պիզիմ ի-չիւն բէք զիյատէ միւճիպի թէ-էսսիւֆ պիր շէյ օլաճագ տը, շու միւտահէլէյի, շու հագսըզ-ըզգարը վէ շու թէաատիյաթը Ֆրանսա ճիւմհուրունա համ իթ-մէք, վէ բէք մէմնուն օլաճաղը,ղ էկեր շէօյլէ զանն իտէպիլսէք քի, պու իշլեր, պուրատա Ֆրանսա սէֆարէթինի իհաթա իտէն քի-մէսնէլերին նուֆուզու վասթա-սը,յլա, վէ եախօտ իթա դըլընան թալիմաթըն սուի իսթիմալը,յլա իճրա դըլընմըշլար տը։

Հալը հազրըմըզըն իշպու միւ-թէէսսիֆ կճմալինէ խիթամ վէ-բերէք, շունու տերմիան իթմէք-լիյի վազիֆէսէն ատտ իտէրիզքի Պերլին ահանամէսինին 62 ինճի մատտէսի, պու միւտահէլէ վէ պու հագսըզըզգար իչիւն էսաս վէ պաշըճա պէհանէ իթթիխաղ օլունմագտա տը, նէ վագթթ քի ահանամէնին պու մատտէսի, պի-զիմ հուգուգումուզուն մահվընտան զկյատէ, մուհաֆազա վէ իպգասը մագսէտիյլէ թահրիր գըլընմըշ տը։ Պու մատտէ, պիթ թապ, թիւրքիատա զաթէն մէվ-ճուտ օլան մեզհէպլէրտէն պահս իթմէքտէ տիր։

Բաթրիդլերին հուգուգ վէ իմ-թիյազաթընը հավի պուլունան թէչքիլաթը բուհանիյէյի թաս-տիգ իթմէքտէ տիր։ Բուէսաի բուհանիէէնին քէնտի մեզհէպ-տաշլարը իլէ օլան միւնասէպաթը-նը թէէմին իթմէքտէ տիր. պունտան մագսէտ, ատէթի միւճի-պինճէ, ահալիտէն ինթիխապ օ-լունուպ հիւքիւմէթտէն թաստիգ իտիլերէք պէր վէճճի գանուն թային դըլընմըշ բուէսայի բու-հանիյէ օլտուղու անլաշըլմագ կէ-բէք տիր։ Բաբա, իհթիրազ դա-պուլ իթմէկէն վէ հուտտուտու օլմայան հիւքիւմէթինի հագգը չըգարմագ մագսէտինին մուղա-յիրինտէ օլան չու ահքեամ տա-խիլինտէ ֆարզ օլունմամագ չինքի Բաբա, Պապը Ալիյէ մինսուպ տէ-յիլ տիր, վէ Թիւրքիատա իգա-մէթ իթմէզ. նէ միլլէթլեր թա-բաֆընտան ինթիխապ օլունուր վէ նէ տէ Շարգտա բէյիսի բուհանի վէ եախօտ բաթրիդ սրֆաթը,յլա, ճանիպի Պապը Ա-լիտէն բէսմէն թաստիգ օլունուր, եախօտ թանըլըր. նէ Պերլին ահ-նամէսինէ իշթիրաք իթմիշ տիր, վէ պու ուրֆաթլա, հուգուգ վէ վէզայիֆճէ, ահանամէի մեզքիւ-տէ իմդալարը պուլունան տէվ-լէթլերէ միւսավի տիր։ Բաբանընը բիւճհանիյէթի (սոսջոռ-ռիւռ) մէսէ-լէսի սատէճէ բուհանի իթթիգատ-ճա պիր մէսէլէ տիր, քի պուն-տա, հէբսինտէն էվվէլ, մեզհէպ-ճէ սէրպէսթի վէ վիճտոն գաիտէ-սինէ ճիհէթի թէալլիւդ վար տը։ Պու իթթիգատ, եանի Բաբանընը բիւճհանիյէթի իթթիգատը միլլի միւխթէլիֆէնին մին էլ գատիմ մերի օլան գավանինի բօլիթիգի-եէ, հուգուգ, իմթիյազաթ վէ ատաթընա, բաթրիգլիքլերին թէչ-քիլինէ վէ իտարէի միւսթագիլ-լերինէ, վէ հաթթա, Լաթին օլ-մայան միլլէթլեր հագգընտա իճ-ըա օլունանճագ տերէճէի սէլա-հիյէթ մէսէլէլերինէ ասլա գա-ըըշմամը,շ տը, վէ գարըշամագ իտի։

Պերլին ահանամէսի ասլա բա-ըատտան պահս իթմէյիպ, Ֆրան-սայա Գուտսը Շերիֆտէ վէ Թիւր-քիանընը,սայիր գըթաալարընտա Լա-թին բուհպանընը հիմայէ իթմէք հագգընտան պաշգա, պիր հագգ-վերմէմիշ տիր։ Ֆրանսանընը չիմ-տի սիւլիւք իթմէքտէ օլտուղու մէսլէքէ կէլինճէ, Շարգտա քէն-տի հուգուգունուն տայիրէյի մահասուտէսինի թէվսի իթմէք, հիմայէսի թահրընտա պուլու-նանլարընը մըդտարընը արթըրմագ, Շարգըն խրիսթիյան միլլէթլերինի Լաթին էթմէք վէ եախօտ Բօմա քիւրսիսինին տօղրուտան տօղ-ըույա թահրը սէլահիյէթինէ վագ իթմէքտէն պաշգա պիր մագսէ-տի եօգ տուր կիպի կէօրիւնիւ-յօր. վէլհասըլ, Ֆրանսանընը մագ-սէտի, բաթրիքլիքլերի խարապ իթմէք վէ օնարտան զասպ օլու-նան չէյլերի Ղարպ քիլիսէսինէ վէ բաթրիքլիյինէ վերմէքտէն ի-պարէթ տիր կիպի կէօրիւնիյօր։

Հաթթա ագլ իլէ տէ պուլու-նապիլիր պիր շէյ տիր քի, եէ-տի պէօյիւք տէվլէթլերին միւթ-թէֆիգէն թահրիր վէ իմզա իթ-

տիքլէրի պիր ահանամէնին թէֆ-սիրի, միւշթէրէքէն եէտիսինէ պիրտէն այիտ օլուր, նէ թէքիմ իչէրինտէն պիրիսինէ, նէ վա-գըթ պա խուսուս պու նէվ թէֆ-սիր, քէնտի մէնահիի մախսուսէ վէ մէգասիտի բօլիթիգիյէսինէ միւսայիտ իսէ։

Իշթէ, էսալէթլու սէֆիր հաղ-ըթլէրի, էրմէնի Գաթօլիք միլ-լէթինին բրօթէսթօ իթոկիի մէ-վատտ պունարտան իպարէթ օ-լուպ, շու բրօթէսթօլարընը միւ-թէմէտտին էւրօբա, վէ խուսու-սէյլէ Պէրլին ահանամէսինի իմ-զալայան տուէլի մուազզամ հու-զուրունտա ալէնէն թէքրարլար, վէ զաթը սաըլանէլէրինէ ըէճա ի-տէր քի, պու բրօթէսթօլարը նա-զարը էհէմմիյէթէ ալարագ, թիւրքիատա սէֆիրի մէալիսէմի-րի պուլունմագտա օլտուղունուզ հիւքիւմէթէ արզ իտէսինիզ։ Սի-զին ատիլանէ մուավէնէթինիզի նիյազ ըթմէէ կէլիյօրուզ. թէ-րագգը տավասը վէ քէնտիսինին ֆէսխ օլունմամագ հուգուգունուն մուհաֆազասը իչիւն, միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու քէնտիսինին տերէճէի գուվվէթինտէն եօգարը պիր չիտտէթ վէ ազիմ ֆէտա-քէարլըգլա, ճէհալէթ, թէասսիւպ վէ միսլի անճագ գուրունու միւ-թէվասըթատէ (ԴԷՆ ԴՈ) կէօրիւ-լէպիլիր օլան պիր «դօլէ-ՌԻՆՃԷ(*) գարյը ճէնգլէյէմէքտէ օլան պիր միլլէթի, պէօյիւք պիր հագսըզ-լըգտան, վէ կիրիֆթար օլմագ իւզրէ պուլունտուղու թէատտի-յաթտան գուրթարընը։ Սիզին հիմայէի ալիյէ վէ խէլասքէարա-նէլէրի թահթընա վազ օլունմա-լարը իլէ թահթը քէֆալէթէ ա-լընմըշ օլան հուգուգը մուգատ-տէսէմիզի եէրինէ կէթիրէրէք, պիզի միւտաֆասյա հիմմէթ պու-յուրունուզ։ Հուգուգը մէգքիւ-ըէնին հալը սապրգէլերինտէ գա-լըպ օնըարա տօգունուլմամասը, Շարգըն ումում Խրիսթիյան միլ-լէթլէրինին հաթթա վիճաուտ, թէրագգը վէ սաատէթի հալի ի-չիւն շարթ տըր. վէ զաթը սաը-լանէլէրի տէ էլպէթտէ պու հու-գուգա ըիայէթ իտէճէք տիր. չինքի հուգուգը մէգքիւրէ, պիւ-թիւն միլլէթլէրին վէ պիւթիւն տէվլէթլէրին էն մուգատտէս, էն սէվկիւլիւ, վէ մուհաֆազասը քէնտիլէրի իչիւն էն կիւզէլ չէ-ըէֆ օլան հուգուգունա, չէօ-զիւմէզ պիր պաղ իլէ պաղլանմըշ տըր։

ԷՐՄԷՆԻ-ԳԱԹՕԼԻՔ ՃԷՕՄԱԱԹ

Ցէրսաատէթ
7/19 Ապրիլ 1879

Խառն ժողով չարշէնպիհ կիւ-նիւ իճթիմա իտիպ, պաղը մէսա-լիհի տախիլիյէյի թէսվիյէ իտե-ըէք, Զմշկածագ, Էրզինկեան վէ Ռզի գաւառական ժողովարընա, առաջնորդ Ինթիհապը իչին թա-լիմաթ կէօնտէրմէէ գարար վէր-միշ տիր։

Պատէհու սապրդ բաթրիք միս-թէշարը՝ վէ Ուրֆա առաջնորդու Մխիթարեան գեր. Խորէն եպիս-կոպոսըն պիր ան էվվէլ մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթի իչիւն պիր մէքթուպ եազմըշ վէ եօզ-կատտա Տ. Յարութիւն քահանա-յը, Յակոբ վարդապետին եէրի-նէ առաջնորդական տեղապահ նասպ իյլէմիշ տիր։

Եէվմի մէղքիւրտէ պիր չօգ Մուշլուլար, խառն ժողովա միւ-րաճաաթ իտէրէք, էլան մահալուս պուլունան Մուշլու Յակոբ սար-կաւագը՝ խէլաս օլմասը իչիւն վարչութիւնուն թէվասսիւթիւնիւ թալեպ իյլէմիշլէր տիր։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

Ըստ առաջարկութեան Տնտե-սական խորհրդոյ՝ որոշուած է կեդրոնական ընդհանուր տուր-քէն մինչեւ առաջիկայ մայիս 1 անվճար մնացած պարտքերն թղ-թադրամով գանձել նաեւ մինչեւ ամսոյս վերջը։

Դարձեալ՝ որոշուած է թղթադ-րամ ընդունիլ՝ քանչէլէրի և մու-թագայի տրոց հաշուէն մինչև ա-ռաջիկայ մայիս 1 անվճար մնացած կեդր. նտուկի առնելիքն, պայ-մանաժամ սահմանուելով քանչէ-լէրի տրոց համար մինչեւ ամսոյս վերջ. իսկ մուգաթաներու համար մինչև առաջիկայ յունիս 15, իբաց առեալ այն գաւառները՝ յորս սկիզբն 'ի վեր թղթադրամ մը-ատած չէ, և կամ ոսկեդրամով կը վճարեն իրենց մուգաթայի տուր-քը։

Ուստի Ազգ. ընդհանուր տուր-քէ պարտք ունեցողները, քան-չէլերի հին հաշիւ ունեցող Թաղ-խորհուրդք և մուգաթայի տուր-քըն անվճար թողող գաւառ. վարչութիւնք կը հրաւիրուին փութալ իրենց պարտքերն վճա-ռել որոշեալ պայմանաժամուն մէջ, յորմէ յետոյ եթէ մէկ օր իսկ անց-նի արծաթի դրամով պիտի ընդ-ունի զանոնք կեար. Մնուտկին՝ ինչպէս մայիս 1 էն սկսեալ տուր-քերն։

Թղթադրամով թերհաշիւ վճ-ճարք չպիտի ընդունուի։

16 ապրիլ 1879
Ի Պարիզ. Հայոց
Կ. Պոլիս

ՐԷՄՄԻ

Կէչէն չարշամպա կիւնիւ Շիր-քէթի խայրիյէնին մէճլիսի ումու-միսի թէճէմմիւ իլէ, պագըր բի-յացասը եիւզ ալթմըշ դրուշա գա-տար թէնէզզիւլ իթմէքտէ վէ Շիրքէթին հէր մէսարիֆի լիրա իւզրէ պուլունմագտա օլտուղու ճիհէթլէ, չիմտիքի պագըր իւճ-ըէթինի թէնզիլ իտինճէ, Շիրքէ-թին մահվ օլաճաղընը հիւքիւմէ-թը սէնիյէյէ արզ իթմէսի իւզէ-ըինէ, հիւքիւմէթը միւշարէլէյ-հա, պու մէսէլէյէ պիր նէթիճէ վերիլմէք իւզրէ, Լոյտ գումբան-եասըյլա սայիր էրպապը վու-գուֆտան միւրէքքէպ. պիր գօ-միսիօն թէչքիլինի թէնսիպ պու-յուրմուշ վէ գօմիսիօնը մէղքիւր թէչէքքիւլ իտէրէք, էվվէլ էմիր-տէ Շիրքէթին հասրաթ վէ մէ-սարիֆաթընը թէտգիգ իթմէյէ գարար վերմիշ, վէ ֆագաթ թէտ-գիգաթը մէղքիւրէնին խիթամը-նա գատար, գուտրէթի օլմայան-լարը ագշամ սապահ պիրէր նէօ-պէթ թաշրմագ իւզրէ, իբի այ իչիւն, այրըճա իւչ վարօր թախ-սիսի իլէ, աթիտէքի ճէտվէլի թէրթիպ էյլէմիշ տիր։

Պոէրէ Բարա

Եէնի մահալլէ, Պէյիւք տէ-րէ, Թարապիա, Եէնի քէյ	80
Ր. Հիսար, Էմիրկէն, Սթէնիա	60
Պէպէք, Արնավուտ քէյ, Գու-ըուչէշմէ	40
Պէյգօզ, Բաշա պաղչէ	80
Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլ-լի, Վանի քէյ	60
Զէնկէլ քէյ, Պէյլէրպէյի, Գուզկունճուգ	40
Իսկիւտար	20

(*) Ապա մէշրութ վէ մուգաննէն օրմայըպ, քէյֆէ մէրսուութ պիր սու-ըէթի իտարէ, եանի իտարէյի քէյ-ֆիյէ տիմէք տիր։

Թ. Է.

ԻԼԱՆԱԹ

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ
ՀԻՒՐԵԱՅԷՍԻ

ԹԷԼԻՖ
ՎԱՐԴԱՆ ՊԷՅ

Ճիլտ պէ ճիլտ Նէչը օլունան Նիւսխէլէրէ ապօնէ եազըլմագ իս-թէյէն, Սթամպօլտա Սուլթան Համամինտա Ն° 4 փորագրիչ Նը-չան էֆէնտի Պէրպէրեանա, վէ Պէյօղլունտա Թարլա պաշընտա 42 նումէրօ Համակամ չիրքէթին-տէ Միհրան էֆ. Քիթապճեանա վէ Էմիրնէտտէ Սարաճխանէ չար-շըսընտա Հաճի Կարապետ աղա Աստուրեանա միւրաճաաթ օ-լունմալը։

Սթամպօլտա Էմին Էօնիւնտէ Սուճու Պողոս աղանին տիւքքեա-նընտա վէ Պէյօղլունտա Թարլա պաշընտա Թիւթիւնճիու Անդրէաս աղանին տիւքքեանընտա նուսխէ պէ նուսխէ ֆիրուխթ օլունուր։

Ֆիյ 30 բարա կիւմիւշ։

Մէղքիւր քիթապըն իքինճի գր-թասը պասըմըշ օլուպ, սաթըլ-մագտա տըր

Մէհրան Ս. Քէլէոֆճեան

ՍՕՍԻՏԻ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ
ԹԻԹԻՒՆ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

Գայմէնին թաղայիւրթը միթ-մատիյէսինէն տօլայը թիւթիւնէրի-միզին ֆիյաթլարը տայիմա թէպէտ-տիւլ իթմէքտէ օլտուղու իչիւն, էհալի սուրէթը ճիտտիյէտ թէչէքքի իտիյօր իսի։ Շիմտի պու չիքեայէթլէր պիր տա-հա վագու պուլմամագ իչին, թիւ թիւն-լէրիմիզին ճինսլէրինի թէպսիլ իթմէյէ գարար վերուպ, վէ մուճիպինէ հէր-ճինտէն ալա, նէֆիս թիւթիւնլէր կէ-թիրտէրէք վէ ֆիյաթլարը տա մէճիտիյէ հիսապընա չէվիրէրէք, պու սուրէթլէ թէրթիպաթը ճէտիտէտ օլան թիւ-թիւնլէրիմիզի մահը ճարինին 24 ինտէն իթիպարէն սաթմաղա պաչլատըը-մըզը էհալիյէ իլան իտէրիզ. ան-ճագ եէնի մալլարըմըզը էսկիլէրտէն այրըմագ իչիւն, բաքէթլէրինին իւ-զէրինտէ տիկէր պիր թագըմ թէպէտ-տիւլթատան պաչգա ֆապրիգանընն չէրիքլիք իմզասընը տա պուլունտուղումուզու իսթար իլէրիզ։

Միւսթէլիֆ ճինսլէրտէն թէմիզ վէ նէֆս թիւթիւնլէրի սաթմագ իչիւն հիչ պիր ֆէտաքեարլըզը տիրիզ իթ-մէմիշ օլտուղումուզտան, ումսրըզ քի էհալիի միթիպէրէ պու կիւնէ գատար պիզէ էմնիյէթի իթթիկ վէճճէ պունտան պէօյլէ տախի պու էմնիյէթին-տէն պիզի մահրում իթմէյիպ թէչրիճ իտէճէքլէր տիր։

Քէզալիք թիւթիւնճիլէրէ տէ խա-պէր վերիրիզ քի պիր միւշթէրի թա-րաֆընտան պիր սիբարըշ վուգու պու-լուպ տա ֆապրիգայա պիլտիրտիքլէրվ թագտիրտէ, թիւթիւնլէրիմիզին հէր հանկը ճինսինտէն օլուր իսէ օլսուն իսթէնիլէն գըյրմ վէ չէշնիտ թիւ-թիւն եաբտըրմաղա ֆապրիգամըզ ի-տարէսի տայիմա հազըր վէ ամատէ պուլունճագ տըր։ 15—8

(Իմզա)
ՍՕՍԻՏԻ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ
ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՕՍՄԱՆԻՅԷ

ՖԱՊՐԻԳԱ ՎԷ ՏԷՊՕՋԻԹՕ
ԵԷՆԻՃԷ ԹԻԹԻՒՆԻ

Գ. ՍԷՖԷՐԻԱՏԷՍ Վէ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Քէօբրէ-Քարէ-ըաշը Էմին Էօնիւ Ն° 77

Գ. Սէֆէրիատէս էֆէնտինին թիւթիւն ֆապրիգասընը, եէնէ քէնտիսի տէ պիրլիքտէ օլարագ թահթը իտարէմիզէ ալմըշ վէ էմին էօնիւնէ նագլ իթմիշ վէ ալա թիւթիւնլէր վէ մահիր իշճիլէր կէթիրթմիշ օլտուղումուզու միւ-թէպէր էհալիեէ վէ միւշթէրիլէ-րիմիզէ իլան իտէրիզ։

Կէրէք բայրթախթ վէ կէ-ըէք մէմալիքի էճնէպիեէ իչիւն սըբարըշ գապուլ իտէճէյիմիզ կի-պի, թիւթիւն ըէժիսինտէ մու-խամմինլիք իտէն վէ քէնտի ֆապ-րիգասընը իչլէթմէյի զէման պէօ-յիւք մէհարէթլէր քէսպ իտէն մումայիլէյհ Գ Սէֆէրիատէս էֆէնտինին թէճրիպէսի վէ էհլի-յէթի սայէսինտէ ֆապրիգամըզա միւրաճաաթ իտէճէք օլան միւշ-թէրիլէրէ նէֆիս թիւթիւնլէրա-թարագ մէմնուն իտէճէյիմիզի ի-միտ իտէրիզ։

Իտարէ
Գ. Սէֆէրիատէս Էֆէնտիսար

Գէյօղլունտա վագի թագ-սիմտէ Ֆրանսըզ խասթախանէ-սինին դարշուսունտա, մու-գատտէմա, միւթէվէֆա թօ-մաղօ էճզախանէսի տիմէքլէ մասրուֆ օլան Դրօսան էճ-զախանէսինտէ, էմրազը բահ-միէ վէ սէնատթը գըպալէ (էպէլիք) վէ ճէրրահի խուսուս-լարընտա մէհարէթի մախսու-սէսի պուլունան, վէ էմրազը բահմիէ իչիւն քէնտիսինէ բա-ըիստէ Էդօլաը Մէտոսին մէքթէ-պինտէն վիրիլիպ, Սթանպօլտա հիչ պիր թապիպտէ պուլուն-մայան թագտիր միասլեասընը հայիզ Տօգթէօր Սիվասթօբու-լօս, ճումատա կիւնէրի էօյլէ-տէն իբի սաաթ սօնրայա գա-տար քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը մուայէնէ իտէճէք տիր։

Քէզա մէղքիւր էճզախանէ-տէ Տօգթէօր Սթամէլօ, հէր կիւն մէճճանէն խասթայարա պագմագտա տըր։ 27

ՏՕՔԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօքթօրը միւմայիլէյհ Բարիզ վէ Պէլճիգա թըպկիյէ մէքթէպ-լէրինտէ կէրէք ազթօրլուգ պիր-լօմասընը ախզ իթաիքտէն սօնրա կէրէք միւտտէթի թահսիլիյէսին-տէ (սիֆիլիզ) եանի ֆրէնկի վէ պէլ սօղուգլուղու վէ ումումի ա-լաթը թէնասիւլիյէեէ տայիր (ծը-ննդական գործարաններու վե-րաբերեալ) խասթէլիքլէրէ մախ-սուսմա սայ իմմիշ վէ էմէք վիր-միշ օլտուղունտան, պու նէվի խասթէլիքլէրէ տիւշար օլանլարը-թէտավիսի իչիւն հէր կիւն սա-աթ 4տէն 10ա գատար Պաղչէ գաբուսունտա Համիտիյէ թիւ-պէսի սրբասընտա 32 նումէրօլու Սինապեան Վիչէն աղանին իբի գաբուլու թապիր օլունան էճ-զախանէսինտէ, վէ հէր բազար կիւնէրի Պէյօղլունտա Թարլա-պաշը ճատտէսինտէ 117 նումէ-ըօլու քէնտի խանէսինտէ խաս-թէլէր գապուլ իտէր։

ՏՕՔԹՕՐ ՄԿՐՏԻՉ
ԱԼԼԱՆԵԱՆ

Թապիպի միւմայիլէյհ ուզուն միւտտէթտէն պէրու կէօքիւս վէ գալպ իլլէթլէրինին վէ վիրմ իս-լէթինինթէտավիսինէ խասսէթէն սարթը սայ ու զայրէթ էթմիշ վէ օլ պապատ պէօյիւք թէհրիւպէ քէսպ էթմիշ օլարագ իլէլի մէզ-քիւրէնին ուսուլը թէտավիսինի իքմալէ վարտըրըպ իքինճի տէ-րէճէյէ վարմըշ վէ քէսպի չիտ-տէթ էթմիշ օլանլարը պիլէ թէ-տավի էթմէյէ մուվաֆֆագ օլ-մուշ տուր։

Տօգթօրը միւմայիլէյհ քինտինէ միւրաճաաթ էտէն խասթալարը Գալաբէյտէ Միհրտարճատտէ-սինտէ վագի 45 նումէրօ իլէ մու-բագգամօլան քէնտիխանէսինտէ գապուլ էտէճէյինի, վէ Զարշամ-պա կիւնէրի խասթալարա մէճ-ճանէն պագաճաղընը վէ խթէք էտէնլէրէ վիպիթա էթմէյէ հա-զըր օլտուղունու իլան էտէր։ Փէրշէմպէ կիւնէրի Իսթանպօլ-տա Սուլթան Համամ սօղաղըն-ատա Մ. Ըէյմոնտինին իբի գա-փուլու էճզախանէսինտէ պու-լունմագ տըր։

Տօղմապաղչէ կաղ ֆապրիգա-սընտա հասըլ օլմագտա օլան կաղ պէյասընըն միւտտէթը իհալէսի թէգարրուպ իտէն չէհրը մայիսին 6ընճը կիւնիւ միւնագիյէ օյա-ճաղընտան, պէհեր դրեէսի սիք-քէի խալիսէ օլարագ ալթը պու-չուգ բարէ ֆիյ իլէ թալիպի էօհ-տէսինտէ օլուպ, իշպու նիսանը ըումինին 30ընճը կիւնիւ սաաթ 10 դարարլարընտա դարարը դա-թիսի իճրա օլունճաղընտան, դամմ իլէ թալիպ օլան վէ չէրայի-թինի աղնամագ խթէէէն զէվա-թըն Ալթընճը տայրէտ գօմիսի-օնու մախսուսունա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

95, մարտ 24

Տաավի վէքիլէրինտէն թընկը-Սիմոն էֆէնտինին թէէլիֆ իյլէ-տիկի «Շերէր Դանունը ճէղա» նամ թիւրքճէ քիթապ Պապը Ալի ճատ-տէսինտէ Միհրան էֆ. մաթպաա-սընտա ֆիրուխթ օլունմագտասը։
10—4

Ս-հէպ էրէյ-ը
ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՄԱԹՊԱԱՅԸ ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՌԵԱՐ
Պապը Ալի ճատտէս ինումէրօ 8.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 1 Մայիս

Ինկիլ. էսհամը ինկ. Լիր.	–
Օսմ. էսհամը աչըլտը	–
» » գաբանտը	–
Իսթիգրազ 65	–
» 69	–
» 71	–
» 72	–
» 73	–
Օսմանը պանգաղը	–
Բուսթա իսթիգրազը	–
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	–

Փարիզ, 1 Մայիս

Ֆրանս. էսհ. 7 % ֆր.	81–22½
» » 5 գբօնսուզ	113–55
Օսմ. էսհամը աչըլտը	11–35
» » գաբանտը	11–30
Իսթիգրազ 65 ֆր.	72–50
» 69	68–75
» 73	62–50
Օսմանը պանգաղը	497–50
Բուսթի չըմէնտըֆէրի	41–75
Իթալիա էսհամը	78–40
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ	25–16

Վիէննա, 1 Մայիս

Աճիօ ֆիօրին	100–
Բուսթի չըմէնտըֆէրի	19–80

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.	12– 6
Պու սապահ աչըլտը	12– 6
Իսթիդ. 63 (Մութօն) 6 % ֆ.	70–
» 65 » 6 % ֆ.	67–
» 69 (Բինար) 6	65–
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	20–
» 73 6 % ֆ.	62–
Բուսթի չըմէնտըֆէր 3	41–
Ագճէ ֆայիզի %	10–

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	4–30
Ցատամպոլ պանգասը	6–15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	3–37
Թրամվայ	2–70

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչան		Ղշ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		106–32
Մէթալիք	»	113–30
Պազըր	»	159–
Գայմէ	»	905–
Ինկիլիզ լիրասը		109–33
Ֆրանսըզ ալթունու		87–30
Փոլ		89–33
Գրիմից ալթունու		51–20